

RUMUNIJA NUTRAUKS INVESTICIJŲ SKATINIMO IR APSAUGOS SUTARTIS ES

Dr. Rimantas Daujotas

Doktorantas, Karalienės Marijos Universitetas

Vyresnysis Teisininkas

APB „Motieka ir Audzevičius“

Gynėjų g. 4, Vilnius, Lietuva

www.rdaujotas.com

El. p.: rimantasdaujotas@gmail.com

2017 m. kovo 8 d. Rumunijos parlamentas nusprendė dėl 22 dvišalių investicijų sutarčių (DIS) nutraukimo su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis. Rumunija bus trečioji šalis nutrauksianti savo ES vidaus DIS, po Italijos (2012 m.) ir Airijos (2013 m.).

Europos Komisija ES valstybėms narėms darė didelį spaudimą reikalaujama nutraukti ES vidaus DIS remiantis tuo, kad DIS prieštarauja ES teisės normoms. 2015 m. birželio 18 d. Europos Komisija pradėjo pažeidimo procedūras prieš penkias valstybes nares (Austriją, Nyderlandus, Rumuniją, Slovakiją ir Švediją) reikalaujama jų nutraukti savo ES vidaus DIS. Tikimasi, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas dar šiais metais priims sprendimą [byloje](#) dėl ES vidaus DIS suderinamumo su ES teise pagal Vokietijos Aukščiausiojo Teismo [prašymą](#) priimti prejudicinį sprendimą.

Po Rumunijos sprendimo nutraukti savo ES vidaus DIS, kiekviena sutartis bus nutraukta pagal konkrečias sutarties sąlygas. Kai kurios Rumunijos ES vidaus DIS (pvz. Lietuvos - Rumunijos DIS) numato laikinojo galiojimo išlygas, kurių pagrindu DIS galios dar 10 ar 20 metų po jų nutraukimo. Todėl, ES investuotojai veikiantys Rumunijoje paprastai turės šiek tiek laiko imtis reikiamų priemonių apsaugoti savo investicijas. Tačiau, tiek Europos Komisija ir kai kurios valstybės narės išreiškė savo ketinimą neutralizuoti laikinojo galiojimo išlygas, pašalinant šias nuostatas prieš pradėdant sutarties denonsavimą, taip siekiant nutraukti ES vidaus DIS nedelsiant.

Jei ES vidaus DIS nenumato specialių nutraukimo sąlygų, tada pagal Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių 56 str. DIS galės būti nutraukta tik po dvylikos mėnesių skaičiuojamų nuo Rumunijos pranešimo kitai ES valstybei narei apie savo ketinimą denonsuoti tarpusavio DIS.

Atsižvelgiant į šiuos pokyčius ir siekiant išlaikyti tą patį investicijų apsaugos lygį, ES investuotojai veikiantys Rumunijoje turėtų atitinkamai restruktūrizuoti savo investicijas per ne ES šalis nares, kurios turi DIS su Rumunija.

[Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Rumunijos Vyriausybės sutartis dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos.](#)